C A I E T E
DE
ANTROPOLOGIE ISTORICĂ

Revistă semestrială publicată de Seminarul de Antropologie Istorică
al Facultăţii de Istorie şi Filosofie din cadrul Universităţii Babeş-Bolyai Cluj-Napoca

Anul XXIV, nr. 1(46), Ianuarie–Iunie 2025

Număr coordonat de Toader NICOARĂ

Loisir modern în spațiul românesc:
stațiuni balneare, vilegiaturi și vilegiaturiști (secolele XIX–XX)

*

Loisir moderne dans l'espace roumain:
stations balnéaire, villégiature et villégiaturistes (XIXe–XXe siècles)

*

Modern leisure in the Romanian space:
spa resorts, vacations and tourists (19th–20th centuries)

Sumar

Ana Ecaterina HAȘEGAN
Introducere: *Loisir*-ul în trecut, prezent și viitor! 5

Toader NICOARĂ
Începuturile vilegiaturii balneare moderne în spațiul românesc (1750–1830) 16
The Beginnings of Modern Balneary Tourism in the Romanian Space (1750–1830)

Andrea FEHÉR
Începuturile termalismului în Transilvania premodernă.
Terapie și recreație la băile termale din secolul al XVIII-lea 50
The Beginnings of Thermalism in Premodern Transylvania.
Therapy and Recreation at 18th-Century Thermal Baths

Ligia LIVADĂ-CADESCHI

O carte de pionierat, un autor al vremurilor noi,
„*Apele metalice ale României Mari*" (1837), de Dr. Ștefan Vasile Episcopescu 67
A Pioneering Book, an Author of a New Era,
"The Mineral Waters of Greater Romania" (1837) by Dr. Ștefan Vasile Episcopescu

Lidia TRĂUȘAN-MATU

Doctori, pacienți și hidroterapie. Explorarea călătoriei terapeutice
la băile din România în secolul al XIX-lea (1836–1886) 85
Doctors, Patients and Hydrotherapy: Exploring the Therapeutic Journey
to Romanian Baths in the 19th Century (1836–1886)

Clara FULEA

O călătorie la Carlsbad: dimensiuni terapeutice, culturale și istorice
ale unei stațiuni emblematice europene 104
A Journey to Carlsbad: Therapeutic, Cultural, and Historical Dimensions
of a Landmark European Spa Town

Ildikó-Lucia ASZALOS

Stațiunile balneare românești în secolul al XIX-lea 113
The Romanian Balneotherapy Resorts in the 19th Century

Corina BRUMARU

Stâna de Vale, o bijuterie montană la sfârșit de veac XIX 126
Stâna de Vale, A Mountain Jewel at the End of the 19th Century

Lavinia MOLDOVAN

Farmecul vilegiaturii de altădată: rețeta balneoclimaterică de la Sângeorz Băi 135
The charm of the old-fashioned resort: the balneoclimatic recipe from Sângeorz Băi

Ovidiu BÂTĂ

Baia de sulf Puciosu-Iacobeni din Bucovina.....145
Puciosu-Iacobeni Sulfur Bath in Bucovina

Cristian-Sabin CHIRIȚĂ

Expansiunea epidemiilor, declinul călătoriilor
(secolul al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea) 161
The Expansion of Epidemics, the Decline of Travel
(19th century – Early 20th Century)

Maria TĂTAR-DAN

Dinamici sociale și culturale într-un spațiu balnear transilvan.
Sovata între moștenirea Monarhiei Austro-Ungare și afirmarea României Mari 168
Social and Cultural Dynamics in a Transylvanian Resort: Sovata between the Legacy of the Austro-Hungarian Monarchy and the Emergence of Greater Romania

Mihai Teodor NICOARĂ

Dr. Marius Sturza, mentor al balneologiei clujene și naționale.....191
Dr. Marius Sturza, Mentor of Cluj and National Balneology

Vasile Florin MIRGHESIU

Vacations of an Ordinary Family in Romania in the 80s, 20th Century 201
Vacanțele unei familii obișnuite din România anilor '80, secolul XX

Cultură. Ideologie. Identitate/
Culture. Ideology. Identity/
Culture. Idéologie. Identité

Cristian BOGATU

Aspecte ale conștiinței etnolingvistice înainte de „secolul naționalităților".....209
Aspects of ethnolinguistic consciousness before the "century of nationalities"

Mihaela Diana SPRÎNCEANĂ

Rolul savantului prof. dr. Gheorghe Marinescu
în activitatea studenților și colaboratorilor săi 219
The Role of the Scholar Prof. Dr. Gheorghe Marinescu in the Development of His Students and Collaborators

Cristian-Sabin CHIRIȚĂ

România în timpul Marii Crize Economice 1929–1933,
analizată prin activitatea din Portul Constanța 227
Romania During the Great Economic Depression (1929–1933), Analyzed Through the Activity of the Port of Constanța

Recenzii/
Review/
Comptes-rendus

Alain Corbin dir.,
L'avènement des loisirs 1850–1960,
Paris: Éditions Flammarion, 2020, 626 p. [Mihai Teodor NICOARĂ] 240

Tudor Dinu,
Băi, hammamuri, desfătări. O istorie ilustrată a băilor
din Țara Românească și Moldova,
București: Editura Humanitas, 2024, 309 p. [Toader NICOARĂ] 243

Alpár Miklós,
Fürdőélet Sóvidéken / Cultură balneară în Ținutul Sării,
Kolozsvár: Kriza János Néprajzi Társaság, 2024, 299 p. [Andrea FEHÉR] 245

Daniela Stanciu-Păscărița,
Loisir în vremuri de pace și război. Germanii din Sibiu și Timișoara,
Cluj-Napoca: Editura Mega, 2024, 340 p. [Mihai Teodor NICOARĂ].....249

Anca Elisabeta Tatay, Cornel Tatai-Baltă,
Gravorul Mihail Strilbițchi (a doua jumătate a secolului al XVIII-lea),
Cluj-Napoca: Editura Mega, 2023, 350 p. [Clara FULEA] 251

Victor Rizescu,
Doctrinele muncii și politica profesiunilor
Sindicalism, corporatism și cooperație în România interbelică,
Chișinău: Editura Cartier, 2024, 167 p. [Liviu NEAGOE].....254

Gavriil Preda (coord.),
23 August 1944, adevăr și mistificare,
București: Editura Corint, 2024, 605 p. [Cristian-Sabin CHIRIȚĂ] 260